

LLEI 16/2010, DE 28 DE DESEMBRE, DE SALUT PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS¹

(BOIB núm. 2, de 4 de gener de 2011)

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

El dret a la protecció de la salut es troba reconegut a l'article 43 de la Constitució Espanyola de 1978 com un dels principis rectors de la política social i econòmica, el reconeixement, el respecte i la protecció dels quals han d'informar la legislació positiva i l'actuació dels poders públics. La Carta Magna atribueix als poders públics el deure d'organitzar i tutelar la salut pública mitjançant les mesures preventives, les prestacions i els serveis necessaris.

La salut pública es defineix com el conjunt organitzat d'actuacions de les administracions públiques i de la societat dirigit a vigilar, promoure i protegir la salut de les persones en l'esfera individual i col·lectiva i prevenir la malaltia, mitjançant la mobilització i l'optimització de tots els recursos humans i materials. La salut pública també ha de ser entesa com la salut de la població en el seu conjunt i de la seva qualitat de vida.

La protecció de la salut pública a Espanya té una fita important amb l'aprovació de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, la qual escomet la tasca de la reforma sanitària. Amb aquesta norma s'estableixen les bases d'un sistema sanitari homogeni i uniforme i s'eviten les duplicitats d'estructures i la fragmentació i la dispersió d'actuacions que havien caracteritzat el període anterior. La Llei general de sanitat inclou, entre les finalitats del Sistema Nacional de Salut, la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia.

Així mateix, la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut, inclou dins el catàleg de prestacions d'aquest sistema les prestacions de salut pública, que defineix com el conjunt d'iniciatives organitzades per les administracions

¹ Aquesta Llei s'ha vist afectada per les disposicions següents: Llei 9/2011, de 23 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2012 ([BOIB núm. 195 ext., de 30 de desembre de 2011](#)); Decret llei 5/2021, de 7 de maig, pel qual es modifiquen la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, i el Decret llei 11/2020, de 10 de juliol, pel qual s'estableix un règim sancionador específic per fer front als incompliments de les disposicions dictades per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19 ([BOIB núm. 60, de 8 de maig de 2021](#)); Llei 2/2021, de 8 de novembre, per la qual es modifiquen la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, i el Decret llei 11/2020, de 10 de juliol, pel qual s'estableix un règim sancionador específic per fer front als incompliments de les disposicions dictades per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19 ([BOIB núm. 155, de 9 de novembre de 2021](#)); Decret llei 3/2022, d'11 de febrer, de mesures urgents per a la sostenibilitat i la circularitat del turisme de les Illes Balears ([BOIB ext. núm. 22, d'11 de febrer de 2022](#)); Llei 3/2022, de 15 de juny, de mesures urgents per a la sostenibilitat i la circularitat del turisme de les Illes Balears ([BOIB núm. 79, de 18 de juny de 2022](#)), i Llei 11/2022, de 28 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2023 ([BOIB núm. 171, de 31 de desembre de 2022](#)).

públiques per preservar, protegir i promoure la salut de la població. Afirmar que la salut pública és una combinació de ciències, habilitats i actituds dirigides al manteniment i a la millora de la salut de totes les persones a través d'accions col·lectives o socials. Estableix que aquestes prestacions s'han d'exercir amb un caràcter d'integralitat, a partir de les estructures de salut pública de les administracions i de la infraestructura d'Atenció Primària del Sistema Nacional de Salut.

II

A l'àmbit de les Illes Balears, l'article 30.48 de l'Estatut d'Autonomia atribueix a la comunitat autònoma la competència exclusiva per a l'organització, el funcionament i el control dels centres sanitaris públics i dels serveis de salut, la planificació dels recursos sanitaris, la coordinació de la sanitat privada amb el sistema sanitari públic, la promoció de la salut a tots els àmbits, en el marc de les bases i la coordinació general de la sanitat. D'altra banda, l'article 31 estableix que correspon a la comunitat autònoma, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, el desenvolupament legislatiu i l'execució en matèria de salut i sanitat. Aquest desplegament es va fer per la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, que pretén, tal i com estableix la seva exposició de motius, recollir en una norma de rang legal totes les accions relacionades amb la salut dels ciutadans, de manera integral i integrada, començant per la formulació dels drets dels usuaris enfront dels processos assistencials en l'àrea sanitària, per continuar amb l'ordenació dels recursos sanitaris de les Illes Balears i finalitzar amb les accions del Sistema Sanitari Públic.

En el títol II de la Llei de salut s'estableixen les actuacions de protecció de la salut pública, que inclouen, entre d'altres, la protecció de la salut, en especial el control dels factors mediambientals, i el seu seguiment, i l'avaluació dels riscos per a la salut de les persones, així com la promoció de la salut, l'educació per a la salut i la prevenció de malalties. Així mateix, es regula el Pla de Salut de les Illes Balears com a instrument estratègic principal de planificació i coordinació sanitària. S'estableix que aquest pla es basa en una orientació positiva del concepte de salut, formula objectius de millora de la salut i de disminució de riscos i ha de definir les intervencions i les accions prioritàries per afrontar les necessitats detectades. A través del Pla de Salut es mobilitzen i es responsabilitzen els diversos àmbits de govern per a la millora dels nivells de salut a través de l'actuació sobre els seus principals determinants, tant estructurals com d'estils de vida.

III

Per la seva part, la Comissió Europea va adoptar, el 23 d'octubre de 2007, una nova estratègia sanitària basada en quatre principis i en tres temes estratègics per millorar la salut. Els principis són una sanitat de qualitat i sostenible, el reconeixement de la relació entre la salut i la prosperitat econòmica, la integració de la salut a totes les polítiques i la major presència de la Unió Europea en les trobades mundials sobre sanitat. Els temes estratègics són el foment de la salut dins una Europa envellida, la protecció dels ciutadans enfront d'amenaques sanitàries, uns sistemes sanitaris dinàmics i les noves tecnologies.

Aquesta estratègia té en compte les circumstàncies del món actual, que es caracteritza per l'existència d'unes societats complexes, a la vegada fragmentades i globalitzades, i per la transversalitat dels problemes de salut pública, que traspassen fronteres i tenen causes

i conseqüències que afecten diversos sectors. Per això es fa necessari establir uns mecanismes de cooperació que ens permetin planificar estratègies integrals de resolució de conflictes.

Avui dia, la salut pública ja no es pot reduir als conceptes d'higiene i de salubritat. Tampoc no és suficient enfocar la salut pública només cap als estils de vida i el comportament individual. La salut pública del segle XXI s'integra dins una perspectiva més global que té en compte els diversos condicionants que poden influir en la salut de les persones i de la comunitat. El nivell de salut i la qualitat de vida de les persones i de les poblacions es troben determinats i condicionats per diversos factors sobre els quals els poders públics tenen el deure d'actuar. Són els determinants de salut, definits per l'Organització Mundial de la Salut com el conjunt de factors personals, socials, econòmics i ambientals que determinen l'estat de salut dels individus o de les poblacions. Aquests factors són múltiples i es troben interrelacionats, i no tots són modificables.

Així mateix s'ha de tenir en compte que la política sanitària no és l'única política determinant en matèria de salut. També són determinants altres polítiques, com les mediambientals, laborals, socials, turístiques i alimentàries. Per això és important generar sinèrgies entre tots els sectors primordials per a la salut i reforçar l'obligació de totes les administracions, les actuacions de les quals poden incidir en matèria de salut, de cooperar per a l'assoliment dels objectius comuns.

Aquests factors, el context territorial i social actual, la incidència de l'actuació dels poders públics sobre els determinants de salut i la integració de totes les polítiques sectorials amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida dels ciutadans, conformen l'horitzó en el qual s'han d'incardinar les actuacions, les prestacions i els serveis que preveu aquesta llei.

La present llei persegueix orientar la salut pública cap a la gestió basada en determinants de salut que a la nostra societat, en el moment actual, són la salut laboral, la seguretat alimentària, la salut ambiental, la salut sexual i reproductiva, la salut mental, les condicions de vida (amb especial referència a la infantesa, la vellesa i l'adolescència, i a grups especialment vulnerables), les addiccions, l'alimentació i l'activitat física, la salut dels usuaris de productes i serveis i els aspectes lligats a la genètica. Es preveu que el seu abordatge es desenvolupi reglamentàriament.

IV

La present llei s'estructura en nou títols, cada un dels quals fa referència a un aspecte rellevant de la llei.

El títol I estableix les disposicions generals, que inclouen l'objecte i l'àmbit d'aplicació de la llei, les definicions dels conceptes més importants, els principis rectors i les funcions de la salut pública, així com la planificació de les polítiques de salut a través del Pla de Salut de les Illes Balears i dels plans i programes que les complementen. Destaca la importància de la planificació de la salut pública, tenint en compte que el conjunt de les administracions públiques realitzen actuacions que poden incidir directament o indirectament en la salut. Es tracta, per tant, de coordinar aquestes actuacions amb la finalitat d'evitar duplicitats, disfuncionalitats i llacunes, partint sempre des d'una concepció integral de la salut i de la col·laboració amb el conjunt de la societat.

El títol II defineix i enuncia les prestacions en matèria de salut pública, com a activitats dirigides a fomentar, protegir i promoure la salut.

El títol III es refereix a la cartera de serveis de salut pública, aprovada per decret del Consell de Govern, a través de la qual es fan efectives les prestacions de salut pública. S'ha d'actualitzar de forma permanent i requereix un dinamisme que permet respondre les necessitats de la situació actual i adaptar-se als canvis que experimenta la realitat social.

El títol IV regula el sistema d'informació en salut pública, com un sistema organitzat d'informació sanitària, orientat a la vigilància i a l'acció en salut pública, que ha d'oferir una informació sobre la salut de la població, la seva actitud cap a la salut, la malaltia i els sistemes sanitaris, a través d'uns indicadors sobre els quals existeix consens a nivell nacional i internacional perquè sigui possible comparar la informació dels diversos països, tenint en compte la gran mobilitat dels problemes i també de les solucions en matèria de salut d'una banda a l'altra del món. És un sistema fonamental per a l'adopció de decisions i la garantia de la qualitat, així com una font d'informació fonamental per obtenir dades agregades a nivell supracomunitari.

El títol V es refereix al sistema de formació, recerca i innovació en salut pública, com una activitat essencial del sistema sanitari de la comunitat autònoma de les Illes Balears i descriu les seves activitats i la necessitat de col·laboració de totes les persones i entitats en aquesta matèria.

El títol VI defineix les competències de les administracions en matèria de salut pública, tenint en compte l'àmbit competencial de l'Administració de la comunitat autònoma, dels consells insulars i dels ajuntaments.

El títol VII crea l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears. Aquest títol es divideix en quatre capítols. El primer n'estableix la naturalesa, el règim jurídic, les finalitats i les competències, així com les formes de gestió. El segon capítol n'estableix l'estructura, crea un consell rector com a òrgan superior col·legiat i una direcció executiva com a òrgan unipersonal. Es preveuen, a més, els centres insulars i uns consells sectorials de caràcter obert, flexible i dinàmic, que reflecteixen la participació de la societat la regulació dels quals s'ha de fer per norma reglamentària. El capítol III estableix el règim econòmic, pressupostari, comptable i patrimonial, que pretén dotar l'agència dels mitjans i de l'agilitat necessaris en el funcionament per a l'adequat desenvolupament de les seves competències. El capítol IV es refereix als recursos humans de l'agència, destaca la importància de la professionalització de les persones que hi presten els seus serveis i la necessitat de formació permanent. El capítol V es refereix a la seguretat alimentària.

El títol VIII es refereix a la intervenció administrativa en matèria de salut pública, dóna especial importància a la responsabilitat i a l'autocontrol, i sotmet les actuacions dels poders públics a uns principis informadors, amb preferència a la col·laboració dels ciutadans amb l'administració. Així mateix, s'estableixen els òrgans que tenen la condició d'autoritat sanitària i les funcions dels seus agents, i també les mesures cautelars que es poden adoptar per a la protecció de la salut pública.

Finalment, el títol IX estableix el règim sancionador, tipifica i qualifica les infraccions i estableix les sancions corresponents i la seva graduació, així com les normes bàsiques en matèria de procediment i competència

TÍTOL I

DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

La present llei té per objecte la regulació de les actuacions, de les prestacions i dels serveis en matèria de salut pública que es desenvolupen en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears i garanteix una adequada coordinació i cooperació entre les diverses administracions públiques implicades, d'acord amb els articles 43 i concordants de la Constitució Espanyola, en l'exercici de les competències estatutàriament i legalment atribuïdes.

Article 2. Definicions

Als efectes d'aquesta llei s'entén per:

- a) Salut pública: El conjunt organitzat d'actuacions de les administracions públiques i de la societat dirigit a vigilar, promoure i protegir la salut de les persones en l'esfera individual i col·lectiva i prevenir-ne la malaltia, mitjançant la mobilització i l'optimització de tots els recursos humans i materials.
- b) Determinants de salut: El conjunt de factors personals, socials, econòmics i ambientals que determinen l'estat de salut dels individus o de les poblacions.
- c) Equitat en salut: La distribució de les oportunitats per al benestar, d'acord amb les necessitats de les persones.
- d) Participació per a la salut: El foment de les relacions i els vincles entre els organismes, les persones i els agents de la societat civil que poden facilitar l'accés o la mobilització del suport social a favor de la salut.
- e) Promoció de la salut: El conjunt d'actuacions, de prestacions i de serveis destinats al foment de la salut individual i col·lectiva mitjançant les intervencions adients en matèria d'informació, de comunicació, d'educació sanitària i d'actuació sobre els determinants de salut, que permeten a les persones incrementar el control sobre la seva salut per millorar-la.
- f) Protecció de la salut: El conjunt d'actuacions, de prestacions i de serveis destinats a preservar la salut de la població davant els agents físics, químics i biològics.
- g) Seguretat alimentària: El conjunt d'actuacions, de prestacions i de serveis destinats a protegir la salut de la població i a vetllar per la innocuïtat i la salubritat dels productes alimentaris.
- h) Prevenció de la malaltia: El conjunt d'actuacions, de prestacions i de serveis destinats a reduir la incidència de malalties, així com a reduir-ne els factors de risc, mitjançant accions individuals i col·lectives de vacunació, immunització passiva, consell, cribrat i tractament precoç entre d'altres.
- i) Vigilància de la salut pública: El conjunt d'activitats destinades a recollir, analitzar, interpretar i difondre les dades relatives als determinants de salut, els éssers vius, els aliments, els productes, les activitats i els serveis, i també l'estat de salut de les persones considerades col·lectivament, amb l'objectiu de controlar les malalties i els problemes de salut.

- j) Salut laboral: El conjunt d'actuacions, de prestacions i de serveis orientats a promoure, vigilar i protegir la salut individual i col·lectiva dels treballadors.
- k) Anàlisi del risc: El procés integrat per tres elements interrelacionats: l'avaluació, la gestió i la comunicació del risc.
- l) Avaluació del risc: El procés amb fonament científic format per quatre etapes que comporten la identificació del factor de perill, la seva caracterització, la determinació de l'exposició i la caracterització del risc.
- m) Gestió del risc: Les actuacions destinades a evitar o minimitzar un risc per a la salut. Aquest procés consisteix a sopesar les alternatives, tenint en compte l'avaluació del risc i altres factors pertinents, i comprèn, si cal, la selecció i l'aplicació de les mesures de prevenció i de control més adequades, a més de les reglamentàries.
- n) Comunicació del risc: L'intercanvi interactiu, al llarg del procés d'avaluació i de gestió del risc, d'informació i d'opinions relacionades amb els perills i els riscos, entre les persones físiques o jurídiques encarregades de l'avaluació i les encarregades de la gestió, els consumidors, els representants de la indústria, la comunitat acadèmica i la resta de parts interessades. La comunicació comprèn l'explicació dels resultats de l'avaluació del risc i dels fonaments de les decisions preses en el marc de gestió del risc.
- o) Principi de precaució: El principi que habilita l'administració sanitària a adoptar mesures provisionals de gestió del risc per assegurar la protecció de la salut i la prevenció de la malaltia quan, després d'haver avaluat la informació disponible, es preveu la possibilitat que es produeixin efectes nocius per a la salut humana per alguna causa que no permeti determinar el risc amb certesa, encara que hi hagi incertesa científica i mentre que no es disposi d'informació addicional que permeti una avaluació del risc més exhaustiva.
- p) Avaluació de l'impacte en salut: La combinació de procediments, mètodes i eines a través dels quals una política, un programa o un projecte pot ser valorat, d'acord amb els seus efectes potencials sobre la salut d'una població, i la distribució d'aquests efectes dins l'esmentada població.
- q) Autocontrol: Conjunt d'obligacions, mètodes i procediments de les persones físiques i jurídiques dins l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei amb l'objectiu de garantir la innocuïtat i la salubritat dels productes, les activitats i els serveis que desenvolupin.
- r) Control sanitari: Conjunt d'actuacions de les administracions sanitàries, dins la gestió del risc, que tenen la finalitat de comprovar la adequació a les normes de prevenció de risc per a la salut de la població, dels éssers vius, els aliments, l'aigua, el medi, els productes, les activitats i els serveis dins l'àmbit de la present llei.
- s) Risc: Probabilitat d'un efecte nociu per a la salut i la seva gravetat com a conseqüència d'un perill.
- t) Autoritat sanitària: Òrgan que té la competència per aplicar la normativa vigent en matèria de salut pública que obligui els particulars, els col·lectius i/o les institucions, en virtut de la qual pot limitar drets individuals o col·lectius en benefici dels drets de la comunitat.

- u) Traçabilitat: procediment preestablert que permet reconstruir l'origen dels components d'un producte concret o de un lot de productes, la seva història als processos de producció que els hagin aplicat, la distribució i la localització.

Article 3. Principis rectors

Les actuacions, les prestacions i els serveis en matèria de salut pública són un dret individual i social que els poders públics han de garantir y mantenir, d'acord amb els principis següents:

- a) Universalitat de les prestacions de salut pública, com a dret individual i social que els poders públics han de garantir.
- b) Equitat en salut i superació de les desigualtats territorials, socials, culturals i de gènere, afavorint els col·lectius més desprotegits.
- c) Concepció integral de la salut, atenent l'impacte que polítiques no sanitàries poden tenir sobre la salut i l'equitat en salut.
- d) Descentralització i desconcentració de la gestió de les actuacions, les prestacions i els serveis de salut pública, amb la finalitat d'apropar-los al ciutadà.
- e) Coordinació i cooperació interdepartamental amb la resta d'administracions públiques competents.
- f) Cooperació i coordinació intersectorial com a element de cohesió de les polítiques de tots els sectors amb responsabilitat en la salut pública, amb la finalitat d'aconseguir resultats de salut més eficaços, eficients o sostenibles.
- g) Respecte i promoció de l'advocacia per a la salut desenvolupada dins l'àmbit de la nostra comunitat autònoma, com la combinació d'accions individuals i socials destinades a assolir compromisos polítics, suport per a les polítiques de salut, acceptació social i suport per a un determinat objectiu o programa de salut.
- h) Comunicació per a la salut. L'estratègia destinada a informar la població sobre els aspectes relatius a la salut i a mantenir qüestions sanitàries importants a l'agenda pública i augmentar la conscienciació sobre aspectes específics de la salut individual i col·lectiva i sobre la importància de la salut en el desenvolupament de la persona. La comunicació àgil i transparent als ciutadans, sense perjudici de l'obligació de les autoritats sanitàries de preservar la confidencialitat de dades personals en els termes establerts a la legislació específica que hi resulta d'aplicació.
- i) El foment de la responsabilitat social per a la salut i l'autocontrol en matèria de salut pública que ha de guiar les accions dels responsables de l'adopció de decisions, tant del sector públic com del privat, per establir polítiques i pràctiques que promoguin i protegeixin la salut i, en concret, l'autocontrol en matèria de salut pública.
- j) El foment dels entorns que reforcen la salut, que ofereixen a les persones protecció enfront de les amenaces que hi poden sorgir, i els permet ampliar les seves capacitats i desenvolupar autonomia respecte de la salut. Inclouen els llocs on viuen les persones, la seva comunitat local, la llar, els llocs de treball i esbarjo, així com l'accés als recursos sanitaris i les oportunitats per al seu apoderament.
- k) Dret a la participació ciutadana en l'assessorament, la consulta, la supervisió i el seguiment de les polítiques de salut pública.

- l) Dret dels ciutadans a l'educació en matèria de salut pública.
- m) Dret dels ciutadans a la informació i a la comunicació transparent, i a la rendició de comptes per part dels gestors en matèria de salut pública, a la racionalització, a l'eficàcia, a l'eficiència i a la sostenibilitat en l'organització, el foment i la millora de la qualitat de les actuacions, les prestacions i els serveis de salut pública, així com a la permanent avaluació i a la rendició de comptes per part dels gestors en matèria de salut pública.
- n) El foment de la formació i la competència dels professionals, de la recerca, de la innovació i de l'avaluació en l'àmbit de la salut pública.
- o) La determinació de les polítiques de salut pública en base a l'evidència científica i a l'anàlisi del risc.
- p) La gestió del risc en matèria de salut pública en base a l'evidència científica i als principis de precaució i transparència.
- q) Interacció, des del fet insular, amb tots els àmbits extraterritorials que determinen i interactuen globalment en la salut pública.
- r) Aplicació del principi de precaució.
- s) L'exercici de l'autoritat sanitària per a la protecció de la salut pública.
- t) La planificació de les actuacions i prestacions de salut pública, d'acord amb el coneixement de l'estat de salut de la població dels seus determinants i de la valoració que es faci de les seves necessitats.

Article 4. Funcions de la salut pública

Les funcions essencials de la salut pública són les següents:

- a) Conèixer i avaluar l'estat de salut de la població per valorar-ne les necessitats dins aquest àmbit, la qual cosa inclou comprendre i mesurar els determinants de la salut i del benestar.
- b) Desenvolupar polítiques de salut pública i garantir-ne la prestació dels serveis.
- c) Promoure interrelacions amb totes les altres polítiques de manera que es potenciï la millora de la salut.
- d) Promoure l'orientació dels serveis sanitaris assistencials cap als objectius de salut pública, mitjançant el desenvolupament d'accions de proveïment d'informació amb finalitats de vigilància aplicada en salut pública, promoció de la salut i prevenció de la malaltia, i garantir la cooperació entre els serveis assistencials i els serveis específics de salut pública.
- e) Fomentar la participació social i reforçar el coneixement i el control dels ciutadans sobre la seva salut.

Article 5. Planificació de les polítiques de salut

Mitjançant el Pla de Salut de les Illes Balears i els plans i els programes que el complementen, s'ha de dur a terme una planificació de les actuacions que incideixen o poden incidir en la salut individual i col·lectiva, partint d'una concepció integral de la salut que té en compte els factors que poden afectar-la, d'acord amb els principis de col·laboració interadministrativa i participació social.

TÍTOL II

PRESTACIONS EN MATÈRIA DE SALUT PÚBLICA

Article 6. Prestacions en matèria de salut pública

1. Són prestacions en matèria de salut pública el conjunt d'actuacions dirigides a fomentar, protegir i promoure la salut de les persones en l'esfera individual i col·lectiva, prevenir la malaltia i tenir cura de la vigilància de la salut.
2. Són prestacions en matèria de salut pública les següents:
 - a) La vigilància de la salut, inclòs el monitoratge dels seus principals determinants.
 - b) La investigació de les causes o dels riscos dels problemes de salut que afecten la població.
 - c) L'orientació, el seguiment i l'avaluació del Pla de Salut de les Illes Balears.
 - d) L'avaluació de l'impacte en la salut de les diverses polítiques, dels plans, dels programes i de les activitats, del sector sanitari i també dels aliats a aquest sector.
 - e) El disseny, la implantació i l'avaluació de mesures específiques de salut pública que s'adaptin al context social i responen a les seves necessitats.
 - f) La promoció de la salut i la prevenció de la malaltia i dels seus factors de risc, amb una atenció preferent a aquelles que es desenvolupen en l'àmbit de la salut comunitària.
 - g) La promoció d'entorns que reforcen la salut.
 - h) L'avaluació, la gestió i la comunicació de risc per a la salut, derivat de la contaminació atmosfèrica, acústica i del sol, de les aigües recreatives, dels residus i dels productes químics, incloses les accions de vigilància, de promoció i de control de la salut mediambiental que escaiguin.
 - i) L'avaluació, la gestió i la comunicació del risc per a la salut, derivat de les aigües de consum humà, incloses les accions de vigilància, de promoció i de control sanitari que pertorquin.
 - j) L'avaluació, la gestió i la comunicació de risc per a la salut, derivat de qualsevol situació de risc per a la salut de la població, incloses les accions de vigilància, de promoció i de control de la salut que escaiguin.
 - k) La promoció de la seguretat alimentària i la nutrició, l'avaluació, la gestió i la comunicació del risc i dels beneficis per a la salut derivats dels aliments i productes alimentaris, incloses les accions de vigilància, de promoció, de protecció i de control sanitari que pertorquin.
 - l) La protecció de la salut pública relacionada amb les zoonosis dels animals domèstics, els animals salvatges urbans, els animals de producció, els animals de la fauna salvatge i el control de les plagues.
 - m) La prestació dels serveis d'anàlisis de laboratori en matèria de salut pública.
 - n) La promoció, la protecció de la salut i la prevenció dels factors de risc per a la salut en els establiments públics i en els llocs de convivència humana.
 - o) La promoció, la protecció i la vigilància de la salut en l'àmbit laboral.
 - p) La prevenció i el tractament de l'abús de substàncies que poden generar dependències, d'acord amb el que disposa la Llei 4/2005, de 29 d'abril, de drogodependències i altres conductes addictives.

- q) La promoció, en especial, de la salut mental de la població i la prevenció dels factors de risc en aquest àmbit.
- r) La promoció i la protecció de la salut afectiva, sexual i reproductiva, i la prevenció dels factors de risc en aquest àmbit.
- s) L'orientació i la planificació familiar, així com la promoció i la protecció de la salut maternoinfantil i la prevenció dels factors de risc en aquest àmbit.
- t) La promoció d'una alimentació saludable i de l'activitat física en el temps lliure a tots els grups de població, especialment en la infància i la joventut, i la prevenció dels factors de risc en aquests àmbits, en línia amb les estratègies nacionals i internacionals per a la nutrició, l'activitat física i la prevenció de l'obesitat.
- u) La promoció i la protecció de la salut de les persones dependents i amb risc d'exclusió social, econòmica i cultural, amb especial atenció a l'elevat risc de malnutrició d'aquests grups.
- v) La prevenció i la protecció de la salut de la població enfront de qualsevol altre factor de risc, en especial la prevenció de les discapacitats, tant congènites com adquirides, i les derivades de les malalties poc prevalents.
- w) La prevenció del càncer i d'altres malalties prevalents.
- x) La promoció d'activitats tendents a la prevenció d'accidents domèstics i de trànsit i de lesions resultants de violències.
- y) La promoció i la protecció de la salut i la prevenció dels factors de risc per a la salut, derivats de les intervencions del propi sistema sanitari, tant de les activitats de prevenció com de les curatives.
- z) La prevenció dels factors de risc i la protecció de la salut dels usuaris de productes i serveis, de titularitat pública o privada.
- aa) El control sanitari de la publicitat, en el marc de la normativa vigent.
- ab) La resposta davant les alertes i emergències de salut pública.
- ac) Les autoritzacions administratives sanitàries, la inspecció, l'auditoria i la coordinació dels registres en matèria de salut pública.

TÍTOL III

CARTERA DE SERVEIS DE SALUT PÚBLICA

Article 7. Definició de la cartera de serveis de salut pública

1. La cartera de serveis de salut pública és el conjunt d'activitats i de serveis, tecnologies o procediments, mitjançant els quals es fan efectives les prestacions de salut pública a l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. La cartera de serveis de salut pública s'aprova mitjançant decret del Consell de Govern, a proposta de la conselleria competent en matèria de salut, i ha d'incloure com a mínim la cartera de serveis de salut pública del Sistema Nacional de Salut.

3. La cartera de serveis de salut pública ha de ser dinàmica i s'ha d'adaptar de forma continuada a les noves necessitats de salut. Així mateix, ha de determinar específicament la relació d'activitats i de serveis que l'Agència de Salut Pública pot prestar als altres òrgans del Govern i als ens locals per proveir els serveis mínims de la seva competència.

Article 8. Línies estratègiques de les prestacions de salut pública que es facin efectives mitjançant la cartera de serveis

Les prestacions de salut pública que es facin efectives mitjançant la cartera de serveis de salut pública hauran de respondre als principals determinants de salut i, com a mínim, d'acord amb el resultat de la vigilància de la salut pública, abordaran els següents determinants: la salut ambiental, la salut dels usuaris de productes i serveis, la seguretat alimentària, la salut laboral, la salut sexual i reproductiva, les drogues i altres conductes addictives, els hàbits alimentaris i l'activitat física, la salut mental i les condicions de vida, de manera especial a l'edat infantil, l'adolescència i la vellesa.

TÍTOL IV SISTEMA D'INFORMACIÓ EN SALUT PÚBLICA

Article 9. Sistema d'informació en salut pública

1. El Sistema d'informació en salut pública és un sistema organitzat d'informació sanitària, vigilància i acció en salut pública que constitueix un eix fonamental del sistema sanitari de les Illes Balears.

2. La gestió del Sistema d'informació en salut pública correspon a l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears.

Article 10. Funcions del Sistema d'informació en salut pública

1. Corresponen al Sistema d'informació en salut pública les funcions següents:

- a) Establir un sistema de vigilància dels factors econòmics, socials, mediambientals i d'altres tipus, que tenen o poden tenir incidència sobre la salut individual i col·lectiva.
- b) Valorar les necessitats de salut de la població, una vegada identificats els problemes que l'afecten, així com els riscos i l'anàlisi dels determinants de la salut i els seus efectes.
- c) Aportar la informació necessària per facilitar la planificació, la gestió, l'avaluació i la investigació sanitària.
- d) Difondre informació sobre la situació de la salut pública a la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- e) Desenvolupar les estratègies adequades per comunicar a la població qualsevol situació que suposi un risc per a la salut i que permeti l'adopció de mesures preventives.
- f) Establir mecanismes de comunicació que s'adaptin a les noves tecnologies, que facilitin la rapidesa i l'eficàcia en la captació, l'anàlisi i l'intercanvi de la informació.
- g) Establir un mecanisme eficaç de detecció, alerta precoç i resposta ràpida enfront dels riscos potencials per a la salut.
- h) Realitzar o proposar els estudis epidemiològics específics per a un millor coneixement de la situació de salut, així com altres estudis de salut pública.

2. El Sistema d'informació en salut pública ha de proporcionar dades desagregades, com a mínim, a nivell de municipi.

Article 11. Tractament de la informació

1. El Sistema d'informació en salut pública ha d'establir mecanismes d'informació, de publicitat i de divulgació comprensibles, adequats, coherents, coordinats, permanents i actualitzats sobre les qüestions més rellevants en matèria de salut pública amb la finalitat d'informar la ciutadania, les administracions i els professionals.

2. El Sistema d'informació en salut pública ha d'integrar tots els sistemes d'informació i registres dels centres, serveis i establiments sanitaris públics i privats, així com dels professionals sanitaris en exercici, els quals esdevenen obligats a col·laborar amb l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears perquè aquesta integració, sota la seva direcció, esdevingui possible.

3. Totes les administracions públiques i els organismes competents en matèria de salut pública, així com els centres, serveis, establiments i professionals sanitaris, han de participar, en l'àmbit de les seves respectives funcions, en el Sistema d'informació en salut pública, i comunicar totes les dades que els siguin requerides.

4. Les dades de caràcter personal que les persones físiques i jurídiques esmentades recullin en l'exercici de les seves funcions poden ser cedides, en els termes que preveu l'article 11.2.a) de la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, a l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears per al desenvolupament del Sistema d'informació en salut pública, així com amb finalitats històriques, estadístiques o científiques en l'àmbit de la salut pública.

5. Mitjançant decret aprovat pel Consell de Govern a proposta de la conselleria competent en matèria de salut, s'ha de regular el sistema pel qual les administracions públiques i els organismes competents en matèria de salut pública, així com centres, serveis, establiments i professionals sanitaris, han de facilitar al Sistema d'informació en salut pública totes les dades que s'hi ha d'integrar. Es regularà la participació dels col·legis professionals com a una de les maneres de canalitzar aquesta informació entre els professionals i l'administració.

6. En tots els nivells del Sistema d'informació en salut pública s'han d'adoptar les mesures necessàries per garantir la confidencialitat i la seguretat de les dades, i totes les persones que en l'exercici de les seves funcions hi tinguin accés queden obligades al secret professional.

7. Els titulars de dades de caràcter personal, tractades en virtut del que estableix aquesta llei, han d'exercir els seus drets d'acord amb el que disposa la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

8. La informació del sistema ha de revertir, en la forma que l'Agència de Salut Pública consideri oportuna, en els centres, serveis, establiments i professionals sanitaris en exercici, servint d'informació de referència en salut pública per a la seva pràctica professional.

TÍTOL V

SISTEMA DE FORMACIÓ, RECERCA I INNOVACIÓ EN SALUT PÚBLICA

Article 12 .Sistema de formació, recerca i innovació

1. La formació, la recerca i la innovació en salut pública és el sistema organitzat de formació de professionals, de foment, de recerca i d'innovació en salut pública, que constitueix una activitat essencial del sistema sanitari de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

2. Són actuacions del Sistema de formació, recerca i innovació en salut pública:

a) Procurar formació als professionals de la salut pública i, en general, del sector sanitari, en funció de les especificitats de la feina que ocupin, perquè tinguin capacitats, coneixements i habilitats per desenvolupar algunes o totes les competències següents:

1ª) Analitzar la situació de la salut dels habitants de les Illes Balears i els seus determinants, així com identificar-ne les desigualtats.

2ª) Descriure i analitzar els factors de risc i els problemes de salut.

3ª) Planificar i avaluar les polítiques de salut.

4ª) Vigilar els riscos i les malalties, i respondre enfront de les situacions d'alerta i emergència de salut pública.

5ª) Procurar evidència enfront de les polítiques intersectorials, fomentar-hi la defensa de la salut i avaluar-ne l'impacte.

6ª) Dissenyar programes i intervencions de promoció i de protecció de la salut.

7ª) Formar altres professionals sanitaris i no sanitaris en temes relacionats amb la salut pública.

8ª) Conèixer i aplicar tècniques i mètodes d'educació sanitària.

9ª) Fomentar la participació per a la salut.

10ª) Gestionar i avaluar els serveis i els programes sanitaris en l'àmbit de la salut pública.

11ª) Avaluar, gestionar i comunicar el risc.

b) Promoure la carrera professional en salut pública.

c) Identificar les àrees prioritàries per a la recerca en salut pública, atenent els problemes i les necessitats de salut detectats.

d) Promoure la formació en recerca entre els professionals de salut pública.

e) Estimular la sensibilitat per a la recerca en salut pública entre els sectors econòmics i socials.

f) Convocar ajuts a la recerca i establir mecanismes de col·laboració amb els restants agents finançadors de recerca públics i privats per tal de promoure la recerca en salut pública.

g) Realitzar i difondre estudis, publicacions i activitats que contribueixin a la millora del coneixement científic, tecnològic i sanitari.

h) Promoure grups de recerca entre els dispositius que proveeixen serveis i desenvolupen activitats de salut pública.

i) Participar en la creació i el manteniment d'unitats d'investigació i desenvolupament amb universitats o altres institucions.

- j) Cooperar amb organismes públics i privats, tant autonòmics com nacionals i internacionals, per a la realització de projectes d'investigació i altres activitats de caràcter científic, tècnic o d'innovació tecnològica.
- k) Fomentar la innovació en salut pública.
- l) Avaluar periòdicament els resultats de la recerca en salut pública que es fa a la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- m) Qualsevol altra funció destinada als complimentes de les finalitats que en són pròpies.

3. Les administracions públiques i els organismes competents en matèria de formació i de recerca, la Universitat de la comunitat autònoma de les Illes Balears i els centres, serveis, establiments i col·legis professionals, que desenvolupin tasques de formació i recerca en salut pública, han de cooperar, en l'àmbit de les seves funcions respectives, en el Sistema de formació, recerca i innovació en salut pública.

TÍTOL VI

COMPETÈNCIES DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES EN MATÈRIA DE SALUT PÚBLICA

Article 13. Competències del Govern

Corresponen al Govern de les Illes Balears la direcció i la planificació bàsiques en matèria de salut pública i establir les directrius corresponents i l'exercici de la potestat normativa.

Article 14. Competències de la conselleria competent en matèria de salut

1. Correspon a la conselleria competent en matèria de salut planificar, coordinar i avaluar totes les actuacions que puguin incidir en matèria de salut pública, d'acord amb les directrius establertes pel Govern.

2. Així mateix, correspon a la conselleria competent en matèria de salut coordinar les funcions que desenvolupen els ens territorials de la comunitat autònoma de les Illes Balears en l'exercici de les competències que tenen atribuïdes, d'acord amb la normativa vigent.

Article 15. Competències dels consells insulars

1. Corresponen als consells insulars la funció executiva i la gestió en matèria de sanitat que els siguin transferides o delegades per una llei del Parlament, d'acord amb el que preveu l'article 71 de la Llei Orgànica 2/1983, de 25 de febrer, per la qual s'aprova l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, en la redacció donada per la Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, i d'acord amb el que disposa la Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars.

2. D'acord amb la legislació de règim local, els consells insulars han de prestar assistència i cooperació als municipis per a l'exercici més eficaç de les competències sanitàries que tenen atribuïdes.

Article 16. Competències dels ajuntaments

1. Corresponen als municipis, d'acord amb la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, les competències en matèria de salut pública que els atribueixen la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, la Llei 23/2006, de 20 de desembre, de capitalitat, en el cas de Palma, i la legislació de règim local.

2. La comunitat autònoma pot transferir o delegar als municipis qualsevol funció sanitària en les condicions previstes a la legislació vigent, amb la dotació pressupostària corresponent.

TÍTOL VII L'AGÈNCIA DE SALUT PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS²

CAPÍTOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 17. Creació i naturalesa³

1. Es crea l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears com un organisme autònom, adscrit a la conselleria competent en matèria de salut, per al desenvolupament i l'execució de les competències de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de salut pública, amb personalitat jurídica pròpia, autonomia financera i plena capacitat d'obrar per al compliment de les seves finalitats.

2. Els recursos econòmics i el règim de personal, de contractació, patrimonial i economicofinancer de l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears s'han de regir pel que s'estableix en aquesta llei, en els seus estatuts i, en general, per la normativa aplicable als organismes autònoms del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 18. Finalitats

1. L'Agència de Salut Pública de les Illes Balears té per objecte l'execució de les polítiques de salut i la prestació dels serveis que integren la cartera de serveis de salut pública per donar una resposta eficient a les necessitats de la població en aquest àmbit i possibilitar una adaptació permanent a aquestes necessitats i una major participació de la societat.

2. L'Agència de Salut Pública de les Illes Balears exerceix les seves competències en concurrència amb les administracions i la resta d'organismes competents en matèria de salut pública, amb els quals actua de forma coordinada.

Article 19. Competències

Són competències de l'Agència les següents:

² Articles del 17 al 25 dotats de contingut per la Llei 2/2021, de 8 de novembre, esmentada en la nota 1.

³ Denominació i apartat 1 d'aquest article modificats pel DL 3/2022, d'11 de febrer, esmentat en la nota 1. Vegeu també la Llei 3/2022, de 15 de juny, esmentada en la nota 1.

- a) El desenvolupament i l'execució de polítiques actives de salut pública, els eixos de les quals són la promoció, la prevenció, la protecció i la vigilància de la salut.
- b) La coordinació i la cooperació amb els òrgans corresponents de l'administració autonòmica i la cooperació amb les altres administracions públiques per aconseguir la presència de la salut en totes les polítiques.
- c) La definició de les directrius que, en matèria de salut pública, es duguin a terme en els centres sanitaris de la xarxa assistencial.
- d) El foment de la competència dels professionals i de la recerca en salut pública, en col·laboració amb els organismes responsables, les universitats i els centres d'investigació.
- e) La gestió de les situacions de crisi i d'emergència que constitueixen un risc per a la salut de la població, de manera coordinada amb els dispositius de les administracions que es mobilitzen en aquestes situacions.
- f) La promoció i la gestió del sistema d'informació en salut pública.
- g) Qualsevol altra funció de salut pública que estigui relacionada amb els objectius i les activitats que preveu aquesta llei.
- h) L'avaluació i l'anàlisi de dades de salut per fer una millor presa de decisions, amb la finalitat de contribuir a la millora de salut de la ciutadania.

Article 20. Relacions amb la conselleria competent en matèria de salut

Les relacions entre l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears i la conselleria competent en matèria de salut s'articulen per mitjà d'un contracte-programa plurianual que ha d'incloure, com a mínim, els aspectes següents:

- a) La relació de serveis i activitats que ha de prestar l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears, la seva avaluació econòmica, els recursos en relació amb els sistemes de compra i els pagaments vigents en cada moment, els objectius i el finançament.
- b) Els requisits i les condicions en què s'han de prestar aquests serveis i les activitats.
- c) Els objectius, els resultats esperats, els indicadors i el marc de responsabilitats de l'Agència de Salut Pública.
- d) El termini de vigència.

CAPÍTOL II

ESTRUCTURA DE L'AGÈNCIA DE SALUT PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS

Article 21. Estructura orgànica

1. L'Agència de Salut Pública de les Illes Balears s'estructura en òrgans superiors i òrgans de gestió i d'assessorament.

2. Són òrgans superiors i centrals de l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears:

- a) El president o la presidenta.
- b) El consell rector.
- c) El director executiu o la directora executiva.

Són òrgans de gestió i assessorament:

- a) El Consell Assessor de Salut Pública.

- b) Els consells sectorials.
- c) Els centres insulars de salut pública.
- 3. Els estatuts de l'entitat han d'establir l'estructura orgànica bàsica de l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears, la seva composició i funcions.

CAPÍTOL III

RÈGIM ECONÒMIC, PRESSUPOSTARI, COMPTABLE I PATRIMONIAL

Article 22. Règim econòmic

L'Agència de Salut Pública de les Illes Balears ha de disposar dels recursos econòmics següents per al compliment de les seves finalitats, entre altres:

- a) Les dotacions corresponents del pressupost del Govern de les Illes Balears.
- b) Els ingressos ordinaris i extraordinaris generats per l'exercici de les seves activitats.
- c) Els productes i les rendes del seu patrimoni.
- d) Els crèdits, préstecs, emprèstits i altres operacions que pugui concertar.
- e) Les subvencions, les herències, els llegats, les donacions i les aportacions voluntàries d'entitats o organismes públics i privats, i de particulars.
- f) Els ingressos procedents de sancions administratives i els derivats de resolucions judicials que li corresponguin.
- g) Els altres ingressos de dret públic o privat que li siguin autoritzats o li puguin correspondre d'acord amb la normativa vigent.
- h) Qualsevol altre recurs que se li pugui atribuir.

Article 23. Règim pressupostari, comptable i de control

1. L'Agència de Salut Pública de les Illes Balears disposa d'un pressupost integrat en el pressupost de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears, en la forma prevista en l'article 40.1 de la Llei 7/2010, de 21 de juliol, del sector públic instrumental de la comunitat autònoma de les Illes Balears.⁴

2. El règim pressupostari, econòmic, financer, de comptabilitat, intervenció i control financer aplicable a l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears és l'establert a la Llei 14/2014, de 29 de desembre, de finances de la comunitat autònoma de les Illes Balears i la normativa que el desenvolupi.

Article 24. Règim patrimonial

1. El patrimoni de l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears ha d'estar integrat pels béns i drets que li són propis i per aquells que li són adscrits o cedit pel Consell de Govern de la comunitat autònoma de les Illes Balears o qualsevol altra administració pública.

2. Tenen la consideració de béns i drets propis tots aquells que l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears adquireix o rep per qualsevol títol, així com els productes i les rendes d'aquests.

⁴ Apartat modificat per la Llei 11/2022, de 28 de desembre, esmentada en la nota 1.

3. Els béns i els drets que el Consell de Govern de la comunitat autònoma de les Illes Balears o qualsevol altra administració pública adscriu a l'Agència de Salut Pública han de conservar la seva qualificació jurídica originària i únicament poden ser utilitzats per al compliment de les seves finalitats, i l'Agència té, respecte d'aquests, totes les prerrogatives i els drets que estableix la normativa sobre patrimoni, als efectes de la seva conservació, administració i defensa.

4. L'adquisició, la venda i el gravamen de béns immobles propis requereix informe favorable de la conselleria competent en matèria d'hisenda i de la conselleria competent en matèria de salut.

5. Els béns i els drets patrimonials propis, afectes al compliment de les seves funcions, tenen la consideració de domini públic i, com a tals, han de gaudir de les exempcions i de les bonificacions tributàries que corresponguin.

6. L'Agència de Salut Pública ha de gaudir d'autonomia per a la gestió del seu patrimoni, en els termes que estableix la legislació patrimonial i d'hisenda pública de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que ha de ser d'aplicació en tot el que no preveu aquesta llei.

7. L'Agència de Salut Pública ha d'establir la comptabilitat i els registres que permetin conèixer la naturalesa, la titularitat i la destinació dels seus béns i els seus drets, propis o adscrits, sense perjudici de les competències dels altres ens i organismes en matèria de salut.

CAPÍTOL IV

RÈGIM DE PERSONAL

Article 25. Règim del personal

El personal al servei de l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears pot ser personal laboral propi o personal funcionari, estatutari o laboral adscrit per l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears al Servei de Salut de les Illes Balears o als ens que integren el seu sector públic instrumental.

Article 26. La direcció executiva⁵

Derogat

Article 27. Consells sectorials

Derogat

Article 28. El Consell Assessor de Salut Pública

Derogat

Article 29. Centres insulars de salut pública

Derogat

⁵ Articles (26 al 37) derogats per la Llei 9/2011, de 23 de desembre, esmentada en la nota 1.

CAPÍTOL III
RÈGIM ECONÒMIC, PRESSUPOSTARI, COMPTABLE I PATRIMONIAL

Article 30. Contracte-programa

Derogat

Article 31. Règim econòmic

Derogat

Article 32. Règim pressupostari, comptable i de control

Derogat

Article 33. Règim patrimonial

Derogat

CAPÍTOL IV
RECURSOS HUMANS DE L'AGÈNCIA DE SALUT PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS

Article 34. Personal de l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears

Derogat

Article 35. Formació i carrera professional

Derogat

CAPÍTOL V
SEGURETAT ALIMENTÀRIA

Article 36. Seguretat alimentària

Derogat

Article 37. Pla de la seguretat alimentària i la nutrició

Derogat

TÍTOL VIII
INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA EN MATÈRIA DE SALUT
PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS

CAPÍTOL I
DISPOSICIONS GENERALS

Article 38. Responsabilitat i autocontrol

1. Les persones físiques o jurídiques, titulars de les instal·lacions, dels establiments, dels serveis i de les indústries en què es duen a terme activitats que incideixen o poden

incidir en la salut de les persones, són responsables de la higiene i la seguretat sanitària dels locals, de les instal·lacions i dels seus annexos, dels processos i dels productes que se'n deriven, i han d'establir procediments d'autocontrol, eficaços per garantir-ne la seguretat sanitària.

2. Les administracions públiques competents en la matèria han de garantir el compliment d'aquesta obligació mitjançant l'establiment de sistemes de vigilància i de supervisió adequats i idonis.

3. Les persones físiques són responsables dels seus actes i de les conductes que tenen influència sobre la pròpia salut i la dels altres.

Article 39. Actuacions d'intervenció en relació amb la salut pública de les Illes Balears

L'autoritat sanitària, a través dels òrgans competents, pot intervenir en les activitats públiques i privades que, directament o indirectament, poden tenir conseqüències negatives per a la salut. A tal efecte pot:

- a) Establir els registres, els mètodes d'anàlisi, els sistemes d'informació i les estadístiques necessàries per al coneixement de les diferents situacions de salut pública de les quals es puguin derivar accions d'intervenció.
- b) Establir l'exigència d'autoritzacions i registres per raons sanitàries a instal·lacions, establiments, serveis i indústries, productes i activitats, d'acord amb la normativa sectorial.
- c) Controlar la publicitat i la propaganda de productes i activitats que puguin tenir incidència sobre la salut, amb la finalitat d'ajustar-la als criteris de veracitat i evitar tot allò que pugui suposar un perjudici per a la salut pública, així com fomentar la implantació de sistemes d'autoregulació publicitària.
- d) Controlar i inspeccionar les condicions higièniques i sanitàries de funcionament de les activitats dels locals i dels edificis de convivència pública o col·lectiva, com també del medi en què es desenvolupa la vida humana.
- e) Controlar i inspeccionar les activitats alimentàries.
- f) Ordenar l'exercici de la policia sanitària mortuòria.
- g) Establir prohibicions i requisits mínims per a la producció, la distribució, la comercialització i l'ús de béns i productes quan suposin un perjudici o una amenaça per a la salut.
- h) Establir limitacions preventives de caràcter administratiu respecte d'aquelles activitats públiques o privades que, directament o indirectament, poden tenir conseqüències negatives sobre la salut.
- i) Adoptar les mesures adients d'intervenció provisionals davant situacions de risc per a la salut col·lectiva, sense perjudici de les indemnitzacions procedents.
- j) Requerir als titulars de les instal·lacions, dels establiments, dels serveis i de les indústries, la realització de modificacions estructurals i/o l'adopció de les mesures preventives i correctores per tal d'esmenar les deficiències higièniques i sanitàries.
- k) Intervenir en matèria de zoonosis.

Article 40. Principis informadors de la intervenció administrativa

Les mesures regulades en aquest títol s'han d'adoptar, d'acord amb el que disposa la normativa vigent, respectant els drets que els ciutadans tenen reconeguts i aplicant els principis següents:

- a) Preferència de la col·laboració voluntària amb les autoritats sanitàries.
- b) No es poden ordenar mesures obligatòries que suposin risc per a la vida.
- c) Les limitacions sanitàries han de ser proporcionades a les finalitats perseguides.
- d) S'han d'emprar les mesures que menys perjudiquin el principi de lliure circulació de les persones i dels béns, la llibertat d'empresa i qualsevol altre dret dels ciutadans.

Article 41. Col·laboració amb l'administració sanitària

1. Les administracions públiques, les institucions i les entitats privades i els particulars tenen el deure de col·laborar amb les autoritats sanitàries i els seus agents quan sigui necessari per a l'efectivitat de les mesures adoptades.

2. La compareixença dels ciutadans davant les oficines públiques, quan sigui necessària per a la protecció de la salut pública, és obligatòria. El requeriment de compareixença ha de ser motivat.

3. En cas que els titulars de les instal·lacions, dels establiments, dels serveis i de les indústries detectin l'existència de riscos per a la salut, derivats de l'activitat o dels productes respectius, n'han d'informar immediatament l'autoritat sanitària corresponent i col·laborar en l'adopció de les mesures que es determinin.

CAPÍTOL II DE LA INSPECCIÓ I DEL CONTROL

Article 42. Autoritat sanitària. Agents de l'autoritat

1. Als efectes d'aquesta llei i en el marc de les seves respectives funcions, tenen la condició d'autoritat sanitària els òrgans següents: el conseller o la consellera competent en matèria de salut; el director executiu o la directora executiva de l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears, així com els batles o les batlesses en l'àmbit de les seves respectives competències.

2. Tenen el caràcter d'agents de l'autoritat sanitària els funcionaris públics de les administracions competents en matèria de salut pública en l'exercici estricte de les seves funcions.

Article 43. Funcions dels agents de l'autoritat sanitària

Els agents de l'autoritat sanitària, degudament acreditats, en l'exercici de les seves funcions estan autoritzats per:

- a) Entrar lliurement i sense prèvia notificació en qualsevol centre o establiment subjecte a l'àmbit d'aplicació de la present llei.
- b) Realitzar les proves, les investigacions o els exàmens necessaris als efectes de comprovar el compliment de la normativa sanitària vigent.

- c) Prendre o treure mostres per a la comprovació del compliment de les disposicions aplicables.
- d) Realitzar totes les actuacions que siguin necessàries per al correcte exercici de les funcions d'inspecció i, especialment, formular requeriments específics a l'objecte d'eliminar riscos sanitaris per a la salut pública.
- e) Adoptar, sense perjudici de la seva posterior aprovació per part de les autoritats sanitàries, en els termes prevists en el capítol III del títol present, les mesures cautelars que s'estimin pertinents en el cas que concorri o se sospiti raonablement l'existència d'un risc per a la salut individual o col·lectiva davant l'incompliment de requisits i condicions establerts per l'ordenament jurídic i en aplicació del principi de precaució.

CAPÍTOL III

MESURES CAUTELARS EN SALUT PÚBLICA DE LES ILLES BALEARS

Article 44. Mesures cautelars

1. Les autoritats sanitàries, en l'àmbit de les seves respectives competències i a través dels òrgans competents en cada cas, poden procedir a l'adopció de les mesures cautelars que resultin necessàries per garantir la salut i la seguretat dels ciutadans davant l'existència o la sospita raonable d'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut. Les esmentades mesures es poden adoptar també en aplicació del principi de precaució.

2. Les mesures a utilitzar per part de les autoritats sanitàries i dels agents de l'autoritat sanitària són, entre d'altres:

- a) El tancament d'instal·lacions, establiments, serveis i indústries.
- b) La suspensió de l'autorització sanitària de funcionament i/o la suspensió o prohibició de l'exercici d'activitats.
- c) La immobilització cautelar i, si pertoca, el comís de productes. S'entén per comís o decomís tota restricció al lliure ús de matèries primeres, productes intermedis i/o elaborats. El producte decomissat ha de tenir com a destinació la seva transformació, reducció i/o destrucció.
- d) La intervenció de mitjans materials o personals.
- e) La prohibició de comercialització d'un producte o l'ordenació de la seva retirada del mercat i, quan sigui necessari, l'acord de la destrucció en condicions adequades, així com la seva recuperació dels consumidors que ja el tinguessin en el seu poder.
- f) La determinació de condicions prèvies en qualsevol fase de la fabricació o la comercialització de productes i substàncies, i també del funcionament de les instal·lacions, dels establiments, dels serveis i de les indústries a què fa referència aquesta llei, amb la finalitat de corregir les deficiències detectades.
- g) Qualsevol altra mesura ajustada a la legalitat vigent si hi ha risc per a la salut individual o col·lectiva o s'observa l'incompliment dels requisits i de les condicions establerts per l'ordenament vigent, o n'hi ha indicis raonables.

Article 45. Duració

La duració de les mesures de caràcter temporal a les quals es refereix l'article anterior no ha d'excedir del que exigeix la situació que les motiva, sense perjudici de les possibles pròrrogues que poden acordar-se mitjançant resolució motivada.

Article 46. Tancament d'instal·lacions, establiments, serveis i indústries i suspensió d'activitats

1. Pot acordar-se el tancament d'instal·lacions, establiments, serveis i indústries o la suspensió o prohibició d'activitats per requerir-ho la salut col·lectiva, per incompliment dels requisits exigits per la normativa vigent o per la manca de les autoritzacions preceptives.

2. Per a l'adopció d'aquestes mesures és necessària resolució motivada, una vegada complimentat el tràmit d'audiència amb les parts interessades que, en un termini no inferior a deu dies ni superior a quinze, poden al·legar i presentar els documents i els justificants que estimin pertinents.

3. En el supòsit de risc imminent i extraordinari per a la salut pública, es pot prescindir del tràmit d'audiència, sense perjudici que, posteriorment a l'adopció de qualsevol d'aquestes mesures, siguin oïts els interessats i es confirmi, modifiqui o aixequi mitjançant resolució motivada.

Article 47. Immobilització i comís de productes

1. Pot acordar-se la immobilització d'un producte o lot de productes o, si pertoca, directament el seu comís, quan existeixi o se sospiti raonablement l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut.

2. La immobilització o el comís ha de ser confirmat, modificat o aixecat a l'acord d'inici del procediment administratiu corresponent, que s'ha de dictar dins els quinze dies següents a la seva adopció, prèvia audiència a l'interessat. Aquest termini es pot reduir quan ho exigeixi la naturalesa perible dels productes.

3. L'adopció d'aquestes mesures comporta la prohibició de la manipulació, el trasllat o la disposició en qualsevol forma dels productes immobilitzats o comissats, fins que l'autoritat sanitària en resolgui la destinació.

Article 48. Intervenció cautelar de mitjans materials

1. S'ha de procedir a l'adopció de la intervenció cautelar de mitjans materials quan existeixi o se sospiti raonablement de l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut i la seguretat dels ciutadans.

2. La intervenció ha de ser confirmada, modificada o aixecada a l'acord d'inici del procediment administratiu corresponent, que s'ha de dictar dins els quinze dies següents a la seva adopció, prèvia audiència a l'interessat.

3. L'adopció d'aquesta mesura cautelar comporta la prohibició de manipulació, trasllat o disposició en qualsevol forma dels béns intervinguts per l'autoritat sanitària.

Article 49. Intervenció cautelar de mitjans personals

1. Quan existeixi o se sospiti raonablement l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut derivat de la intervenció de determinada persona o persones en el procés de producció de béns o de prestació de serveis, es pot prohibir la seva participació mitjançant resolució motivada pel temps que es consideri necessari per a la desaparició del risc.

2. Quan existeixi o se sospiti raonablement l'existència d'un risc imminent i extraordinari per a la salut de la població, com a conseqüència d'una situació sanitària concreta d'una persona o d'un grup de persones, es pot ordenar l'adopció de les mesures preventives generals i d'intervenció, entre les quals s'inclouen les de reconeixement, de tractament, d'hospitalització o de control individual sobre la persona o el grup de persones, mitjançant resolució motivada, pel temps necessari per a la desaparició del risc. L'adopció de mesures que impliquen privació o restricció de la llibertat o d'un altre dret fonamental està subjecta al que disposen la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, i la Llei Orgànica 3/1986, de 14 d'abril, sobre mesures especials en matèria de salut pública.

Article 49 bis. Adopció de mesures preventives en situació de pandèmia o d'epidèmia⁶

1. En situacions de pandèmia o d'epidèmia declarades per les autoritats competents, el Consell de Govern pot adoptar mesures de limitació de l'activitat, del desplaçament de les persones i de la prestació de serveis en els termes següents:

- a) La confiscació o la immobilització de productes.
- b) La suspensió temporal de l'exercici d'activitats.
- c) La suspensió temporal de l'activitat d'empreses o de les seves instal·lacions.
- d) La intervenció justificada i proporcionada de mitjans materials o personals.
- e) Limitacions de cabuda.
- f) Limitacions d'horaris d'obertura i/o tancament d'establiments, llocs o activitats.
- g) L'establiment de mesures de seguretat sanitària i higiene en determinats llocs i/o per al desenvolupament d'activitats.
- h) L'obligació d'elaborar protocols o plans de contingència en determinats llocs i/o per al desenvolupament d'activitats.
- i) L'establiment de mesures d'autoprotecció individual, com ara l'ús de mascareta i d'altres elements de protecció, i el manteniment de distàncies de seguretat interpersonal o entre taules o agrupacions de taules en els locals oberts al públic i a les terrasses a l'aire lliure.
- j) La intervenció de centres de serveis socials en els termes que preveu l'article següent.
- k) L'obligació de subministrar les dades necessàries per al control i la contenció del risc per a la salut pública de què es tracti i el registre de les dades subministrades, especialment de dades que permetin la identificació de persones procedents de llocs o assistents a activitats o establiments que presentin un risc de transmissió de

⁶ Article afegit pel DL 5/2021, de 7 de maig, i posteriorment, modificat per la Llei 2/2021, de 8 de novembre, ambdós esmentats en la nota 1.

malalties infectocontagioses, amb la finalitat que les autoritats sanitàries puguin dur a terme la seva tasca de control i recerca epidemiològica de brots o situacions d'especial risc per a la salut de la població. En tot cas, les dades registrades seran les estrictament indispensables per complir aquesta finalitat de control i contenció del risc, i les dades de caràcter personal seran tractades amb estricte respecte a la normativa en matèria de protecció de dades.

- l) Ordenar als ciutadans i a les ciutadanes la prestació de serveis personals, d'acció o omissió, sempre de manera proporcionada a la situació de necessitat.
- m) Qualsevol altres mesures ajustades a la legalitat vigent i sanitàriament justificades.

2. Així mateix, i d'acord amb el que disposa la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública, amb la finalitat de protegir la salut pública i prevenir la seva pèrdua o deteriorament, les autoritats sanitàries autonòmiques, dins l'àmbit de les seves competències, quan ho exigeixin raons sanitàries d'urgència o necessitat, poden adoptar mesures preventives de reconeixement, tractament, hospitalització o control quan s'apreciïn indicis racionals que permetin suposar l'existència de perill per a la salut de la població a causa de la situació sanitària concreta d'una persona o d'un grup de persones o per les condicions sanitàries en què es dugui a terme una activitat.

3. Per controlar les malalties transmissibles, a més de dur a terme les accions preventives generals i de la possible adopció de les mesures preventives previstes en els apartats anteriors, poden adoptar les mesures oportunes per al control de les persones malaltes, de les persones que estiguin o hagin estat en contacte amb aquestes i de l'ambient immediat, així com les que s'estimin necessàries en cas de risc de caràcter transmissible. En particular, es poden adoptar les mesures preventives següents:

- a) Mesures de control de les persones malaltes, quan sigui procedent, com l'aïllament en el domicili, l'internament en un centre hospitalari o l'aïllament o internament en un altre lloc adequat per a aquesta finalitat.
- b) Sotmetiment de les persones malaltes a tractament adequat.
- c) Mesures de control de les persones que estiguin o hagin estat en contacte amb les persones malaltes, com el sotmetiment a una quarantena en el domicili o en un altre lloc adequat per a aquesta finalitat. A aquest efecte, s'entén per quarantena la restricció de les activitats i la separació, de les altres persones que no estan malaltes, d'una persona respecte de la qual pugui tenir-se raonablement la sospita que hagi estat o hagi pogut estar exposada a un risc per a la salut pública i sigui una possible font de propagació addicional de malalties, d'acord amb els principis científics, les proves científiques o la informació disponible.
- d) Sotmetiment a observació o a mesures de vigilància de l'estat de salut, a examen mèdic o a proves diagnòstiques de persones que presentin símptomes compatibles amb la malaltia transmissible de què es tracti o de persones respecte de les quals existeixin altres indicis objectius que puguin suposar un risc de transmissió de la malaltia. L'observació, l'examen o les proves seran el menys intrusius o invasius possible per permetre aconseguir l'objectiu de salut pública consistent a prevenir o contenir la propagació de la malaltia.

- e) Plantejament davant el Consell Interterritorial de Salut de proposta als òrgans competents de sotmetiment a mesures profilàctiques de prevenció de la malaltia, inclosa la vacunació per a determinats col·lectius o a la immunització, amb informació, en tot cas, dels possibles riscos relacionats amb l'adopció o la no-adopció d'aquestes mesures.
- f) Mesures de control de l'entorn immediat de les persones malaltes o de les persones que estiguin o hagin estat en contacte amb aquestes, així com de les zones afectades. A aquest efecte, s'entén per zona afectada aquells llocs geogràfics en els quals siguin necessàries mesures sanitàries de control de la propagació de la malaltia. La determinació de la zona afectada s'efectuarà d'acord amb els principis de precaució i proporcionalitat, procurant, sempre que resulti possible i eficaç, actuar al més aviat possible o amb més intensitat o mesura sobre les zones concretes en què es produeixi la major afecció, per evitar perjudicis innecessaris a la resta de la població. Entre d'altres, aquestes mesures podran consistir en:
- Mesures que comportin la limitació o la restricció de la circulació o la mobilitat de les persones dins la zona o l'illa o les illes afectades o en determinats llocs i espais dins aquesta zona o en determinades franges horàries.
 - Mesures de control de la sortida de la zona o l'illa o les illes afectades o d'entrada en aquestes, inclòs l'establiment de proves diagnòstiques prèvies o posteriors.
 - Mesures de control de les tarifes i els preus màxims que han d'aplicar els centres, els serveis i els establiments sanitaris i sociosanitaris, públics i privats, per a la realització de les proves diagnòstiques.
 - Restriccions a les agrupacions de persones, incloses les reunions privades entre no convivents, especialment en els llocs i els espais o en ocasió del desenvolupament d'activitats que comportin un risc més gran de propagació de la malaltia; tot això sens perjudici de les competències estatals en relació amb les reunions en llocs de trànsit públic i les manifestacions realitzades en exercici del dret fonamental regulat en l'article 21 de la Constitució Espanyola.
 - Mesures de cribratge consistents en la realització de proves diagnòstiques de determinats sectors o grups de la població particularment afectats o vulnerables.
 - Les restriccions als desplaçaments i a les agrupacions de persones enumerades anteriorment mai no poden ser absolutes, han d'expressar amb claredat i precisió els desplaçaments i les agrupacions que es restringeixen, i han d'actuar amb preferència sobre els desplaçaments i les agrupacions per raons merament recreatives i d'oci. S'han d'admetre, en tot cas, els desplaçaments i les agrupacions que es duguin a terme per motius essencials o justificats compatibles amb la protecció de la salut, sens perjudici, si escau, dels controls o les mesures de prevenció addicionals que es puguin establir.
- g) Les altres mesures sanitàries justificades i necessàries que, d'acord amb els riscos i les circumstàncies en cada cas concurrents, s'estimin adequades per impedir o controlar la propagació de la malaltia, en funció de l'estat de la ciència i del coneixement existent en cada moment, sempre amb subjecció als criteris i als

principis establerts en aquesta Llei i, en particular, d'acord amb el principi de proporcionalitat. Aquestes mesures poden ser les següents:

- Mesures de salut pública:
 - Consells generals de salut pública.
 - Identificació de contactes.
 - Proves diagnòstiques a totes les persones que presentin símptomes.
 - Proves de cribratge col·lectives.
 - Aïllament i quarantena a les persones afectades.
- Limitacions de desplaçaments territorials que protegeixin del risc de transmissió i limitació de desplaçaments personals, mantenint en tots els nivells d'alerta els desplaçaments essencials, sempre que es duguin a terme de manera individual o amb la unitat de convivència i amb totes les mesures de precaució higièniques i de distanciament. S'hi inclou la limitació en horari nocturn.
- Limitació del nombre de persones que es pot reunir, tant en espais públics com privats.
- Coordinació sobre l'estratègia, les directrius i els plans d'escalada del tipus d'assistència sanitària en atenció primària, hospitalària i serveis socials.
- Restriccions de visites a les instal·lacions residencials.
- Regulació de la situació dels espais de treball en condicions d'espai i mesures d'higiene.
- Control d'obertura del comerç (cabuda, cita prèvia o altres modalitats) d'espais de treball.
- Priorització de gestió d'horaris per promoure i garantir la conciliació familiar.
- Regulació de les condicions d'obertura, afluència, personals, materials i temporals dels centres educatius i d'oci i lleure.
- Regulació de la cabuda en establiments de restauració i hotelers, atenent condicions d'espai i mesures d'higiene (mascareta, rentar-se les mans) i regulació de les condicions d'obertura materials i temporals.
- Regulació de les activitats esportives tant professionals i federades com no professionals atenent el tipus d'esport, les cabudes i l'ús de les instal·lacions.
- Altres de naturalesa anàloga que resultin necessàries per a la lluita contra la pandèmia o l'epidèmia.

L'adopció d'aquestes mesures té per objecte garantir el control de contagis i protegir la salut de les persones, i adequar-se al principi de proporcionalitat. A aquests efectes, requereix l'emissió d'un informe per part de la Direcció General de Salut Pública que acrediti la situació de risc de contagi, la situació de control de la pandèmia o l'epidèmia, la suficiència de les mesures, i la proposta de les mesures que s'han d'adoptar.

4. L'acord que estableixi les mesures establertes en els apartats anteriors ha d'indicar la seva duració, que en principi no ha de ser superior a quinze dies, excepte que es justifiqui la necessitat d'establir un termini superior, sense perjudici de què es pugui produir la pròrroga, justificant el manteniment de les condicions que determinaren la seva adopció.

L'establiment de les esmentades mesures s'ha de realitzar tenint en compte sempre la menor afectació als drets de les persones, i, sempre que sigui possible, s'ha d'ajustar territorialment al mínim àmbit necessari per a assegurar la seva efectivitat.

5. Les mesures i les actuacions previstes en els apartats anteriors que s'ordenin amb caràcter obligatori i d'urgència o necessitat s'han d'adaptar als criteris expressats en l'article 28 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, i en la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública, i, si afecten drets fonamentals, requereixen autorització o ratificació judicial, en els termes que preveu la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Article 49 ter. Intervenció de centres de serveis socials⁷

1. En els casos de risc imminent i greu per a la salut de la població, com crisis sanitàries o epidèmies, l'autoritat sanitària autonòmica competent, en funció de la situació epidemiològica i assistencial de cada centre o del territori concret en què aquest es trobi, i sempre en atenció als principis de necessitat i proporcionalitat i a la situació de vulnerabilitat de les persones grans o amb discapacitat o d'altres persones usuàries, pot intervenir temporalment els centres de serveis socials de caràcter residencial de persones grans i persones amb discapacitat o altres centres de serveis socials d'anàloga naturalesa, de caràcter públic o privat, i disposar una sèrie d'actuacions en aquests, que poden consistir en:

- a) Assumir o controlar l'assistència sanitària de les persones residents amb el personal sanitari propi del centre.
- b) Ordenar, per motius de salut pública justificats, l'alta, la baixa, la reubicació i el trasllat de les persones residents a un altre centre residencial, amb independència del seu caràcter públic o privat. L'adopció d'aquestes mesures requerirà la col·laboració voluntària de les persones afectades o, a falta d'aquesta, la necessària garantia judicial.
- c) Establir les mesures oportunes per a la posada en marxa de nous centres residencials o la modificació de la capacitat o organització dels existents.
- d) Supervisar i assessorar les actuacions que dugui a terme el personal sanitari i no sanitari, si escau, del centre.
- e) Designar una persona empleada pública per dirigir i coordinar l'activitat assistencial d'aquests centres, que substituirà, plenament o parcialment, el personal directiu del centre i que podrà disposar dels recursos materials i humans del centre residencial intervingut, així com dels recursos vinculats a l'activitat sanitària assistencial que es presti de manera habitual a les persones residents en aquest.
- f) Secundar puntualment el centre amb personal, si és necessari.
- g) Modificar l'ús dels centres residencials per utilitzar-los com a espais per a ús sanitari.

2. La intervenció, que s'acordarà en els termes prevists en l'article següent, tindrà caràcter temporal, i la seva durada no podrà excedir de la durada necessària per atendre

⁷ Article afegit pel DL 5/2021, de 7 de maig, i posteriorment, modificat per la Llei 2/2021, de 8 de novembre, ambdós esmentats en la nota 1.

la situació que la va originar. L'autoritat sanitària autonòmica competent acordarà, d'ofici o a petició de la persona titular del centre, el cessament de la intervenció quan resulti acreditada la desaparició de les causes que l'hagin motivat.

Article 49 *quater*. Adopció de mesures preventives en matèria de salut pública⁸

1. Les mesures preventives previstes en els articles anteriors s'han d'adoptar amb la urgència que el cas requereixi, sense necessitat de seguir un procediment administratiu específic i amb independència de les mesures provisionals que es puguin adoptar d'acord amb la legislació vigent en el si d'un procediment administratiu o amb anterioritat a la seva iniciació.

2. Les mesures s'han d'adoptar motivadament, després d'avaluar els principis científics, les proves científiques o la informació disponible en cada moment, i tenint en compte el principi de precaució, que ha de possibilitar-ne la lícita adopció per assegurar un nivell elevat de protecció de la ciutadania quan, després de l'avaluació indicada, s'observi l'existència, fundada, seriosa i raonable, d'un risc actual o imminent per a la salut de la població, encara que continuï existint incertesa científica.

A més, les mesures que s'adoptin s'han d'ajustar als requisits següents:

- a) Han de respectar, en tot cas, la dignitat de la persona. En particular, les mesures de possible adopció en relació amb les persones han de ser el menys intrusives i invasives possible per aconseguir l'objectiu de protecció de la salut pública, procurant reduir al mínim les molèsties o les inquietuds que s'hi associen. En els casos de mesures d'aïllament i quarantena han de quedar garantits el subministrament d'aliments i de béns de primera necessitat i la disponibilitat de mitjans per al manteniment de les comunicacions necessàries. El cost d'aquest subministrament i disponibilitat únicament ha de ser assumit per l'administració autonòmica en cas d'impossibilitat de sufragar-lo el subjecte o els subjectes afectats. Quan les circumstàncies imposin el compliment d'aquestes mesures fora del domicili de la persona o les persones afectades, s'han de posar a la seva disposició instal·lacions adequades, a costa de l'administració autonòmica.
- b) S'ha de procurar, sempre i preferentment, la col·laboració voluntària de les persones afectades amb les autoritats sanitàries.
- c) No es poden ordenar mesures obligatòries que comportin risc per a la vida.
- d) S'han d'utilitzar les mesures que menys perjudiquin la lliure circulació de les persones i dels béns, la llibertat d'empresa i qualsevol altre dret afectat.
- e) Les mesures han de ser proporcionades a la finalitat perseguida.

3. En cas de mesures limitatives de drets fonamentals i llibertats públiques, el requisit de proporcionalitat previst en l'apartat anterior exigirà que:

⁸ Article afegit pel DL 5/2021, de 7 de maig, i posteriorment, modificat per la Llei 2/2021, de 8 de novembre, ambdós esmentats en la nota 1.

1r. Les mesures siguin adequades, en el sentit d'útils per aconseguir la finalitat perseguida de protecció de la salut pública.

2n. Les mesures siguin necessàries, en el sentit que no existeixi una altra mesura alternativa menys onerosa per a la consecució d'aquesta finalitat amb la mateixa eficàcia.

3r. Les mesures siguin ponderades o equilibrades per derivar-se d'aquestes més beneficis o avantatges per a l'interès general que perjudicis sobre altres béns o valors en conflicte, en atenció a la gravetat de la ingerència en els drets fonamentals i les llibertats públiques i les circumstàncies personals dels que la sofreixen.

En la motivació de les mesures s'ha de justificar de manera expressa la proporcionalitat d'aquestes en els termes indicats. A més, l'adopció de les mesures requereix la necessària garantia judicial conformement amb el que disposa la legislació processal aplicable.

4. Les mesures han de ser sempre temporals. La durada s'ha de fixar per a cada cas, sense que excedeixin del que exigeixi la situació de risc imminent i extraordinari que les va justificar, i sens perjudici de les pròrrogues successives acordades mitjançant resolucions motivades.

5. Quan les mesures afectin una pluralitat indeterminada de persones, han de ser objecte de publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*. Si la mesura afecta una o diverses persones determinades, se'ls ha de donar audiència amb caràcter previ a l'adopció, sempre que això sigui possible. Si, a causa de la urgència, no resulta possible efectuar l'audiència prèvia, s'ha de dur a terme en el moment oportú després de l'adopció i l'aplicació de la mesura.

6. L'execució de les mesures pot incloure, quan resulti necessari i proporcionat, la intervenció directa sobre les coses i la compulsió directa sobre les persones, amb independència de les sancions que, si escau, es puguin imposar. A aquest efecte, s'ha de recaptar la col·laboració de les forces i cossos de seguretat que sigui necessària per a l'execució de les mesures.

7. Les autoritats sanitàries han d'informar la població potencialment afectada, per protegir la seva salut i seguretat, pels mitjans en cada cas més apropiats, dels riscos existents i de les mesures adoptades, així com de les precaucions procedents tant perquè ella mateixa pugui protegir-se del risc com per aconseguir la seva col·laboració en l'eliminació de les seves causes, i, a aquest efecte, poden formular les recomanacions sanitàries apropiades.

Article 49 *quinquies*. Protecció de la salut pública a través de les noves tecnologies⁹

1. Les autoritats sanitàries han de potenciar el paper de les noves tecnologies en la gestió i el control dels riscos per a la salut pública.

2. Als efectes que preveu l'apartat anterior, entre altres iniciatives, poden desenvolupar sistemes d'informació i aplicacions per a dispositius mòbils que operin com

⁹ Article afegit pel DL 5/2021, de 7 de maig, i posteriorment, modificat per la Llei 2/2021, de 8 de novembre, ambdós esmentats en la nota 1.

a mesures complementàries per a la gestió de crisis sanitàries derivades de malalties de caràcter transmissible.

Aquests sistemes d'informació i aplicacions poden tenir, entre d'altres, les funcionalitats següents:

- a) Recepció, per part de la persona usuària, d'informació o alertes relatives a consells pràctics i orientacions de caràcter general davant la malaltia de què es tracti, així com recomanacions respecte d'accions i mesures adequades que cal seguir.
- b) Geolocalització de recursos d'interès que puguin servir de suport a la ciutadania per al seguiment de les pautes de salut o mobilitat o altres.
- c) Determinació del nivell de risc transmissor de la persona usuària, sobre la base de les dades que de la persona usuària tengui el Servei de Salut de les Illes Balears.
- d) Identificació de contactes de la persona usuària que siguin epidemiològicament rellevants.
- e) Recepció, per la persona usuària, d'aviso sobre el risc efectiu en què es trobi per ser contacte epidemiològicament rellevant d'una persona diagnosticada de la malaltia transmissible.
- f) Proporcionar a la persona usuària el suport digital d'informació o documentació individual relativa a les seves circumstàncies laborals i de localització geogràfica o altres, amb la finalitat de facilitar l'aplicació de les mesures que adoptin les autoritats competents en la gestió de la crisi sanitària, en la mesura i en els termes que ho permetin les disposicions o els actes que disciplinin aquestes mesures.

Tant en el desenvolupament com en la posada en marxa i en el funcionament d'aquests sistemes i aplicacions i, posteriorment, en la seva desactivació, s'ha de garantir el respecte necessari a la normativa vigent en matèria de protecció de dades i confidencialitat de les comunicacions.

Article 49 *sexies*. Cooperació i col·laboració administratives en matèria de salut pública¹⁰

1. En l'exercici de les competències pròpies, l'Administració de la comunitat autònoma, els consells insulars i els ajuntaments s'han de facilitar la informació que necessitin en matèria de salut pública i s'han de prestar recíprocament la cooperació i l'assistència activa per a l'exercici eficaç d'aquestes.

2. Els òrgans competents de l'administració autonòmica, de la insular i de la local, en el marc de les seves respectives competències, i d'acord amb els principis d'eficàcia, coordinació, col·laboració i lleialtat institucional, han de vetlar per l'observança de la normativa de salut pública i pel compliment de les mesures de prevenció, exercint les oportunes funcions d'inspecció, control i sanció, de conformitat amb el que disposa la normativa vigent.

3. Els ajuntaments poden recaptar la col·laboració i el suport tècnic que necessitin de l'Administració de la comunitat autònoma i dels consells insulars per al compliment d'aquesta llei. A aquest efecte, es poden subscriure els convenis de col·laboració oportuns.

¹⁰ Article afegit pel DL 5/2021, de 7 de maig, i posteriorment, modificat per la Llei 2/2021, de 8 de novembre, ambdós esmentats en la nota 1.

4. Quan no s'hagin subscrit els convenis a què fa referència l'apartat anterior, l'Administració de la comunitat autònoma ha de donar suport als ajuntaments en cas que aquests li ho sol·licitin expressament, motivant la concurrència de circumstàncies de caràcter extraordinari que puntualment sobrepassin la capacitat municipal.

5. En particular, en els casos de crisis sanitàries o epidèmies, l'administració autonòmica pot assumir, en la forma establerta en l'article 11 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, la realització d'activitats de caràcter material o tècnic de competència de les autoritats sanitàries locals, especialment la realització d'activitats auxiliars, prèvies, preparatòries o de col·laboració material amb els òrgans administratius instructors d'expedients sancionadors, per raons d'eficàcia o quan les autoritats sanitàries locals no posseeixin els mitjans tècnics, personals o materials idonis per al seu acompliment, i ha de prioritzar els casos dels municipis de menor població i mitjans.

Article 50. Prohibició de comercialització o retirada del mercat de productes

1. L'autoritat sanitària, prèvia instrucció del procediment administratiu corresponent i mitjançant resolució motivada, pot ordenar la retirada definitiva del mercat d'un producte o lot de productes, o prohibir-ne la comercialització, quan en resulti provada la manca de seguretat o la perillositat per als ciutadans o existeixin sospites raonables de la seva perillositat, sense possibilitat pràctica de determinar-ne la seguretat.

2. Quan sigui necessari es pot acordar la destrucció del producte o lot de productes en condicions adequades, així com la seva recuperació dels consumidors que ja el tinguessin en el seu poder.

Article 51. Despeses

Les despeses que es puguin derivar de l'adopció d'alguna de les mesures cautelars a què es refereix aquesta llei són a càrrec de la persona o les persones físiques o jurídiques responsables.

TÍTOL IX RÈGIM SANCIONADOR

Article 52. Infraccions

Són infraccions en matèria de salut pública les accions o les omissions que vulneren el dispost en aquesta llei i en la resta de la normativa sanitària aplicable.

Les infraccions han de ser objecte de les corresponents sancions administratives sense perjudici de la responsabilitat civil, penal o d'un altre ordre que hi pugui concórrer.

Article 53. Qualificació

Les infraccions en matèria de salut pública es qualifiquen com a lleus, greus o molt greus.

Article 54. Infraccions lleus

Són infraccions lleus les següents:

- a) Les que reben expressament aquesta qualificació en la normativa especial aplicable en cada cas.
- b) Les simples irregularitats en l'observació de la normativa sanitària vigent sense transcendència directa per a la salut pública.
- c) Les comeses per simple negligència sempre que l'alteració o el risc produït sigui d'escassa incidència.
- d) L'incompliment de les prescripcions d'aquesta llei que no rebin la qualificació de greus o molt greus, segons els articles 55 i 56.

Article 55. Infraccions greus

Són infraccions greus les següents:

- a) Les que reben expressament aquesta qualificació en la normativa especial aplicable en cada cas.
- b) L'exercici o el desenvolupament de qualsevol de les activitats subjectes a autorització sanitària o registre sanitari, sense comptar amb aquesta autorització o registre quan siguin preceptius, així com la modificació no autoritzada per l'autoritat competent de les condicions tècniques o estructurals expressos sobre les quals s'atorga la corresponent autorització.
- c) La posada en funcionalment d'aparells o instal·lacions o el desenvolupament de qualsevol activitat en què el precintat, la clausura, la suspensió, el tancament o la limitació de temps s'hagin establert per l'autoritat competent, sempre que succeeixi per primera vegada i no posi en risc la salut de les persones.
- d) La no-correcció de les deficiències observades i que hagin donat lloc a sanció prèvia de les considerades lleus.
- e) La resistència a col·laborar, a subministrar dades o a facilitar la informació requerida, o bé proporcionar informació inexacta o documentació falsa i, en general, qualsevol acció o omissió que dificulti o impedeixi la tasca de les autoritats sanitàries i dels seus agents.
- f) No comunicar a l'administració sanitària riscos per a la salut quan sigui obligatori fer-ho, d'acord amb la normativa vigent.
- g) Les que es produeixen de forma negligent per la falta de controls i precaucions exigibles en l'activitat, el servei o la instal·lació de què es tracti i donen lloc a risc o alteració sanitari greu.
- h) Produir, distribuir o utilitzar primeres matèries o productes additius obtinguts mitjançant tecnologies o manipulacions no autoritzades per la normativa vigent, o emprar-ne en quantitats superiors a les autoritzades o per un ús diferent del que està estipulat.
- i) L'elaboració, la distribució, el subministrament o la venda de productes alimentaris quan en la seva presentació s'indueix a confondre el consumidor sobre les seves vertaderes característiques nutricionals, sense que hi hagi transcendència directa per a la salut.

- j) L'incompliment de les mesures cautelars o definitives establertes per aquesta llei i per les disposicions concordants.
- k) L'incompliment dels requeriments específics que formulen les autoritats sanitàries o els seus agents sempre que es produeixen per primera vegada i no comporten dany greu per a la salut.
- l) La distribució de productes sense les marques sanitàries preceptives, amb marques sanitàries que no s'adeqüen a les condicions establertes o la utilització de marques o etiquetes d'altres indústries o productors.
- m) La distribució, el tenir a la venda o vendre productes passada la data de duració màxima o la data de caducitat indicada en les etiquetes o manipular aquestes dates.
- n) La promoció o venda per a ús alimentari o la utilització o tinença d'additius o substàncies l'ús dels quals no està autoritzat per la normativa vigent en l'elaboració del producte alimentari i alimentós de què es tracti, quan no es produeixen riscos greus i directes per a la salut de les persones.
- o) L'incompliment dels deures de col·laboració, informació i declaració a les autoritats sanitàries i els seus agents per a l'elaboració dels registres i documents d'informació sanitària que estableix la normativa aplicable, així com la no-utilització o utilització notòriament defectuosa del procediment establert per al subministrament de dades i documents.
- p) L'incompliment dels deures de confidencialitat i/o custòdia de la informació relativa a la salut dels treballadors.
- q) Les que siguin concurrents amb altres infraccions lleus o hagin servit per facilitar-les o encobrir-les.
- r) L'incompliment de la normativa sanitària vigent amb transcendència directa per a la salut pública.
- s) Les que, malgrat ser qualificades de lleus per aquesta llei, hagin produït un risc o danys lleus en la salut de les persones.
- t) Les que, en aplicació dels criteris establerts en aquest títol, tenen la qualificació de greus o no procedeix la seva qualificació com a faltes lleus o molt greus.

Article 56. Infraccions molt greus

Són infraccions molt greus les següents:

- a) Les que reben expressament aquesta qualificació en la normativa especial aplicable en cada cas.
- b) La posada en funcionament d'aparells o instal·lacions o el desenvolupament de qualsevol activitat en què el precintat, la clausura, la suspensió, el tancament o la limitació de temps s'hagin establert per l'autoritat competent, quan es produeix de manera reiterada, encara que no concorri dany greu per a la salut de les persones.
- c) L'incompliment conscient i deliberat dels requisits, de les obligacions o de les prohibicions establertes en la normativa sanitària o qualsevol altre comportament dolós, encara que no doni lloc a risc o alteració sanitària greu.
- d) La preparació, la distribució, el subministrament o la venda d'aliments o begudes que contenen gèrmens, substàncies químiques o radioactives, toxines o paràsits capaços de produir o transmetre malalties a l'home o que superen les limitacions o

la tolerància reglamentàriament establerta en la matèria, amb risc greu per a la salut.

- e) La promoció o venda per a ús alimentari o la utilització o tinença d'additius i substàncies l'ús de les quals no estigui autoritzat per la normativa vigent en l'elaboració del producte alimentari i alimentós de què es tracti i produeixi riscos greus i directes per a la salut dels consumidors.
- f) La desviació per al consum humà de productes que no són aptes o que són destinats específicament a altres usos.
- g) La negativa absoluta a facilitar informació, a subministrar dades o a prestar col·laboració a les autoritats sanitàries o als seus agents, en l'exercici de les seves funcions.
- h) La resistència, la coacció, l'amenaça, la represàlia, el desacatament o qualsevol altra forma de pressió exercits sobre les autoritats sanitàries o els seus agents en l'exercici de les seves funcions.
- i) Les que són concurrents amb altres infraccions sanitàries greus o han servit per facilitar-les o encobrir-les.
- j) L'incompliment dels requeriments específics que formulen les autoritats sanitàries, així com l'incompliment de les mesures cautelars o definitives adoptades, quan es produeixen de manera reiterada o quan concorre dany greu per a la salut de les persones.
- k) L'elaboració, la distribució, el subministrament o la venda de productes alimentosos quan en la seva presentació s'indueix a confondre el consumidor sobre les vertaderes característiques nutricionals, amb transcendència directa per a la salut.
- l) Emprar materials, substàncies i mètodes no autoritzats amb una finalitat diferent o en quantitats superiors a les autoritzades en els processos de producció, elaboració, captació, tractament, transformació, conservació, envasament, emmagatzematge, transport, distribució i venda d'aliments, begudes i aigües de consum.
- m) Les que, malgrat ser qualificades de lleus o greus per aquesta llei o per una altra normativa sanitària, han produït risc o danys greus o molt greus en la salut de les persones.
- n) Les que, en aplicació dels criteris establerts en aquest títol, tenen la qualificació de molt greus o no procedeix la seva qualificació com a faltes lleus o greus.

Article 57. Sancions

1. A les infraccions en matèria de salut pública els corresponen les sancions següents:
 - a) A les infraccions lleus, multa de fins a sis mil euros.
 - b) A les infraccions greus, multa d'entre sis mil un i seixanta mil euros.
 - c) A les infraccions molt greus, multes d'entre seixanta mil un i un milió d'euros.
2. A més de les sancions previstes per la comissió d'infraccions greus i molt greus, poden imposar-se les sancions següents:
 - a) En els casos d'especial gravetat i transcendència per a la salut pública o persistència de la infracció, l'òrgan competent pot acordar com a sanció complementària la suspensió de l'activitat de l'empresa, el servei o l'establiment fins a un màxim de cinc anys, o la clausura de centres, serveis, instal·lacions i establiments.

- b) La suspensió o supressió de qualsevol ajuda o subvenció econòmica que el particular o l'entitat infractora hagi obtingut o sol·licitat a qualsevol de les administracions públiques de les Illes Balears.
- 3. No té caràcter de sanció l'adopció de qualsevol mesura cautelar establerta en aquesta llei.
- 4. La imposició d'una sanció no és incompatible amb l'obligació de reposar la situació alterada al seu estat originari i amb les indemnitzacions que, si n'és el cas, ha de satisfer el responsable.
- 5. Es pot imposar com a sanció accessòria el decomís dels béns o productes deteriorats, caducats, adulterats, no autoritzats o que poden suposar un risc per a la salut, i han d'anar a càrrec de l'infractor les despeses que n'originin la intervenció, el dipòsit, el decomís, el transport i la destrucció.

Article 58. Graduació de les sancions

La sanció a imposar ha de ser proporcionada a la gravetat del fet i s'ha de graduar atenent la concurrència dels factors següents:

- a) Intencionalitat.
- b) Reincidència per la comissió, en el termini d'un any, de més d'una infracció de la mateixa naturalesa quan així ha estat declarat per resolució ferma.
- c) Generalització de manera que afecta un col·lectiu.
- d) Gravetat de l'alteració sanitària i social produïda.
- e) Risc per a la salut.
- f) Quantia de l'eventual benefici obtingut.
- g) Incompliment de requeriments o advertiments efectuats prèviament per l'administració competent.
- h) Manca de col·laboració en la reparació de la situació fàctica alterada.

Article 59. Concurrència d'infraccions

No es poden sancionar els fets que han estat sancionats penalment o administrativament en els casos en què s'aprecia identitat de subjecte, fet i fonament.

Article 60. Responsabilitat

- 1. Són subjectes responsables les persones físiques o jurídiques que incorren en accions o omissions tipificades com a infraccions en matèria de salut pública.
- 2. La responsabilitat pot exigir-se també als subjectes que, sense tenir la consideració d'autors, tenen el deure de prevenir la infracció quan no han adoptat les mesures necessàries per evitar la comissió de la infracció.
- 3. Han de respondre també del pagament de la sanció les persones següents:
 - a) Els propietaris de l'establiment, tant si són persones físiques com jurídiques, han de respondre solidàriament del pagament de les sancions derivades de les infraccions comeses pels seus empleats o dependents.
 - b) Els administradors de les persones jurídiques han de respondre subsidiàriament del pagament de les sancions derivades de les infraccions comeses per aquestes.

4. La responsabilitat administrativa s'entén sense perjudici de la que penalment o civilment pot correspondre a l'inculpat.

Article 61. Prescripció d'infraccions i sancions

1. Les infraccions establertes en aquesta llei prescriuen:
 - a) Les lleus a l'any.
 - b) Les greus als dos anys.
 - c) Les molt greus als cinc anys.
2. Les sancions imposades d'acord amb aquesta llei prescriuen:
 - a) Les lleus als sis mesos.
 - b) Les greus a l'any.
 - c) Les molt greus als tres anys.
3. Respecte del còmput dels terminis de prescripció de les infraccions i les sancions, és aplicable la normativa reguladora del procediment administratiu comú.

Article 62. Procediment

1. El procediment sancionador en matèria de salut pública s'ha d'ajustar a les disposicions legals sobre procediment administratiu, a les normes dictades pel Govern de les Illes Balears sobre procediment sancionador, a la normativa de desplegament d'aquesta llei i, en general, a la resta de normativa que és d'aplicació.
2. El termini per dictar i notificar la resolució d'un expedient sancionador és d'un any.

DISPOSICIONS ADDICIONALS¹¹

Disposició adicional primera. Traspàs de competències

En el moment en què l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears assumeix les seves funcions, s'ha de subrogar en la posició jurídica de l'Administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears en tot el que afecti l'àmbit de les seves competències.

Disposició adicional segona. Manteniment dels béns adscrits

Els béns que, a la data d'inici de l'activitat de l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears, són afectes als serveis de la Direcció General de Salut Pública i Participació queden automàticament adscrits a l'Agència.

Disposició adicional tercera. Traspàs del personal a l'Agència de Salut Pública

El personal funcionari i laboral que, a la data d'inici de l'activitat de l'Agència de Salut Pública de les Illes Balears, ocupi llocs de feina a la Direcció General de Salut Pública i Participació, s'adscriu a l'Agència de Salut Pública i passa a dependre orgànicament del conseller o de la consellera competent en matèria de funció pública i, funcionalment, dels òrgans de l'Agència de Salut Pública.

¹¹ Disposicions (de la 1a a la 6a) derogades per la Llei 9/2011, de 23 de desembre, i disposicions (de la 1a a la 4a) dotades de contingut per la Llei 2/2021, de 8 de novembre, ambdues esmentades en la nota 1.

Disposició addicional quarta. Competències en matèria de personal

Per part del conseller o de la consellera competent en matèria de funció pública es pot delegar l'exercici de determinades competències executives en matèria de personal estatutari, funcionari i laboral en el director o la directora general competent en matèria de salut pública.

Disposició addicional cinquena. Traspàs del personal a l'Agència de Salut Pública

Derogada

Disposició addicional sisena. Competències en matèria de personal

Derogada

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA¹²

Disposició derogatòria. Normes que es deroguen

Queden derogades les disposicions d'igual o inferior rang que contradiguin el que estableix aquesta llei.

Queda derogada la disposició addicional novena de la Llei 3/2020, de 20 de desembre, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2021.

DISPOSICIÓ FINAL

Disposició final. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

¹² Disposició modificada per la Llei 2/2021, de 8 de novembre, esmentada en la nota 1.